



## تئوری مولکولی اخلاط بر اساس کلام ابن سینا

الهام عمارتکار<sup>۱</sup>، حسن نامدار<sup>۱\*</sup>

<sup>۱</sup> گروه طب سنتی، دانشکده پزشکی شاهد، تهران، ایران  
\*نویسنده مسئول

**مقدمه:** اخلاط نقش مهمی در شکل گیری مزاج و تشخیص و درمان بیماری‌ها دارند. تغییر کمی و کیفی اخلاط می تواند سبب بیماری گردد. بنابراین شناخت صحیح اخلاط جهت پیشگیری از اختلالات و یا اصلاح آن ضروری است.  
**روش کار:** این پژوهش، مطالعه‌ای مروری است. در این مطالعه کتاب قانون و ۴۰ عنوان از شروح و موجزها و مقالات مرتبط با موضوع از طریق جست‌وجوی الکترونیکی و غیرالکترونیکی مورد بررسی قرار گرفت.

**نتایج:** ابن سینا اخلاط را برای انسان همچون ارکان برای عالم می داند. هر خلط از مخلوط شدن ارکان اربعه و هربخش از اعضا انسان از ترکیب چهار خلط بوجود آمده است. مواد خورده شده پس از تغییرات اولیه توسط معده در کبد برای اولین بار صورت نوعیه خود را از دست داده و به مواد جدیدی که قابلیت ساختن بخش‌های مختلف بدن را دارا می باشند به نام اخلاط استحاله می یابند.

**بحث و نتیجه گیری:** مواد مختلف مانند پروتئین‌ها در کبد به واحدهای سازنده‌شان تجزیه شده و توسط عروق به سراسر بدن جهت جبران مواد مصرف شده و رشد بدن حمل می شوند. اخلاط تولید شده در کبد نیز به همان منظور به سراسر بدن فرستاده می شوند. با توجه به نقش مولکول‌ها در تشکیل سلول‌های بدن، شاید بتوان چنین نتیجه گرفت که طبق تقسیم بندی موجود، مولکول مناسب‌ترین شکلی از ماده است که می تواند معرف اخلاط چهارگانه باشد.

**کلمات کلیدی:** اخلاط، مولکول، ابن سینا، طب سنتی ایران.

# اولین کنگره بین المللی طب مکمل و جایگزین

*The first International Congress  
of Complementary and Alternative Medicine* Oct 7-9, 2015

